

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház I. emelet. — Telefon-szám: 17.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Dr. Lemberger Ármin

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Ambrozovics Lajos főispán beiktatása.

Baja, május 17.

(1) Előttünk ismeretlen ember elindult előtte ismeretlen, szűkebb hazájába. A hirnév ragyogó dicsfénye nem volt vele világító oszlopként, a reklám olcsó vásárája nem előzte meg jövetelét. Nem hozott magával egyebet, mint erős, szívós szeretetét e haza szent rögéhez, mint magasan lobogó lelkesedését, nemes ambícióját és azt az őszinte, becsületos igyekezetet, hogy latba akarja vetni minden törekvését és minden tudását, hogy az a talpalatnyi föld, mely immár az ő második otthona is, gyarapodjék diszben és erőben.

A szeretetnek az az őszinte, meleg megnyilatkozása, mely Baja városa iránt az új főispán beköszöntőjének minden során végigvonul, váltja ki a mi lelkünkben is, akik a politika széles országutja mellett szerény tollunkkal zsoldjába szegődtünk szülőföldünk megannyi érdekeinek, azt az igaz rokonszenvet, amellyel Ambrozovics Lajos főispánt magas dignitásába való ünnepélyes beiktatása után köszöntjük.

Köszöntjük benne első sorban a munkás férfit, ki velünk, a sajtó dolgos közkatonáival egy vonalban, munkálkodni akar e város üdvének és boldogulásának szövetségében és üdvözetünk őszinteségébe, köszöntésünk melegébe nem vegyül semmi diszharmonia azért, mert politikai meggyőződésünk és politikai pártállásunk nem ugyanazon talajból fakad, mint az új főispáné és mert nem ugyanazon politikai oltáron mutatjuk be áldozatunkat, mint a függetlenségi és 48-as hitvallást követő főispán.

A 67-es közjogi alapon munkálkodó kormány politikájával és elveivel magát azonosító bizalmi embernek ama férfias meggyőződéstől sugalt szavai, hogy a politikai gondolkodás szabadságának palládiumát minden körülmények között megvédeni és tisztelben tartani óhajta, biztosíték nekünk arra nézve, hogy e városban ki fognak csorbulni a politikai ellentétek és politikai véleménykülönbségek éles fegyverei és hogy a törvényhatóság közgyűlési termében érvényre fog jutni a mások politikai nézetét megbecsülő, ama konciliáns, higgadt harmódor, mely az eredményes munkálkodásnak és a produktív tanácskozásnak elengedhetetlen kelléke. —

Magyarország az intenzív, a gyümölcsöző munka égíse alatt egy új korszak derengő hajnalhasadását várja. Virradjon ezen új éra küszöbén mi reánk bajaiakra, e város nemes közönségére is azzal a szép nappal, melyen egy fiatalos tetterőtől és lelkes munkavágytól vezérelt férfit ültettünk Baja dicső hagyományoktól környezett főispáni székébe, az áldásos együttmunkálkodásnak, a békés egyetértésnek, a törekvések és célok azonoságának kecsegtető és biztató időszak!

* * *

A beiktatási ünnepségek részleteiről a következő tudósításunk számol be:

A szerdai fogadtatás.

Labogódszibe öltözött városunk utcáin szerdán már a kora délutáni órákban élénk sürgés-forgás, hintóknak robogása, banderistáknak zajos fölvonulása jelezte, hogy Baja városa ünnepre készül... És amint három óra felé járt az idő, egyre hatalmasabb gyűrítkben tódult az emberáradat — hatóságok, egyesületek és testületek — a pályaudvar felé, hol akkor már a közönség ezrei foglaltak le minden talpalatnyi helyet, várva az új főispánt, ki a délutáni zombori vonattal, mintegy félórányi késéssel érkezett meg először Bajára.

Amint a főispánt hozó vonat berobogott a pályaudvarra és láthatóvá lett *Ambrozovics* Lajosnak szimpátiikus alakja, ki az eléje utazott bajai küldöttséggel és Bácsország számos notabilitásával érkezett ide, lelkes éljenzaj zúgott végig a pályaudvaron, melynek csillapultával *Erdélyi* Gyula városi főjegyző, kinek vezetése alatt a városi tanács és a törvényhatósági bizottság jelent meg, a következő szép beszéddel üdvözölte az új főispánt:

Méltóságos Főispán Úr!

Megjelentünk itt Előtted, midőn Ő Felsege a király által reád ruházott diszes közjogi állásodban először lejár Baja város területére, hogy magyar szíveddel, magyar lélekkel üdvözöljünk, mint e törvényhatóság főispánját, kiben nemcsak az államhatalom képviselőjét tiszteljük, hanem városunk érdekeinek hivatott őret, közéletünk jövődó irányítóját.

Őszinte öröm tölti el kebleinket, hogy a kormány tégedet állított városunk élére, kinek ereiben — vérségi kötelékeidnek fogva — a legmagyarabb vér csörgedez és kit gyengéd érzelmek láncái fűznek a haza ezen részéhez, ehhez a darab földhöz, melyen szeretet rokonok és barátok körében ifjúságodnak édes álmait szőtted. Ezentul súlyosabb láncok fognak ide fűzni, de ezeket viselned annál könnyebb lesz, minél erősebbek.

Méltóságodra, kire a kormány városunk törvényhatóságának önálló, minden más törvényhatóságtól független kormányzását, bízta szép és nagy feladatok várnak, melyeknek sikeres megoldása nekünk boldogulást és melegegdest jelent, Méltóságodnak pedig a jól teljesített kötelesség lélekemelő öntudata fogja jutalmát képezni.

Méltóságos Uram! Ezen ünnepélyes pillanatban biztosítunk téged, hogy hazafias működésedben városunk közönségének osztatlan és odaadó támogatására számíthatsz és legforróbb kívánságunk, hogy a jövőben nemcsak a remény és tisztelet, de a hála és a szeretet hangjain is üdvözölhessünk.

Isten hozott! Isten tartson meg számunkra, sokáig, nagyon sokáig!

Az éljenzés elhangzása után, *Ambrozovics* Lajos főispán a következő szavakkal köszönte meg a valóban imponáns fogadtatást:

Mélyen Tisztelt Uram!

Mélyen megindulva mondom köszönetet t. Barátom, a főjegyző úr megtisztelő és meleg üdvözlő szavaiért, valamint azért a rendkívül szíves és meleg fogadtatásért, melyben Önök engem részesíteni szívesek most, amidőn mint a kormány bizalmának letéteményese, először van szerencsém Önök előtt megjelenni. Én Isten segítségével és az Önök óhajta remélt támogatásával, még csak ezután jöhetek abba a helyzetbe, hogy bizalmukra és rokonszenvükre magamat érdemesse tegyem. Épen ezért sietek kijelenteni, hogy a rokonszenvnek ezt a valóban minden várakozáson felül meleg megnyilatkozását nem a magam, hanem az engem kiküldő kormány javára írom, s amaz erős bizalom jelét tekintem, melyvel Önök a mostani kormány iránt viseltetnek, s melyből folyólag annak, akit ez a kormány arra méltatott, hogy e törvényhatóság élére állítsa, — Önök bizalmukat és rokonszenvüket előlegezik. Amint tisztelt Barátom, a főjegyző úr is utalt reá, engem

a vérbeli kötelékek, a gyermek- és ifjúkori emlékek egész sorozata, s az ezekből folyó érzelmi kapcsolatok hosszú láncolata fűz Bácsbodrog vármegyéhez. Adja a Mindenható, hogy most, amikor közpályám vármegyénknek ebbe a kedves városába szőlított, ezek az érzelmi kapcsolatok még erősebbekké és egyúttal kölcsönöseké váljanak és hogy ezt a kölcsönös szeretetet városunk minél intenzívebb fejlesztésére és felvirágoztatására értékesítenünk sikerüljön. Attól a reménytől áthatva, hogy ez valóban így lesz, ismételen szívem mélyéből köszönöm a lelkes fogadtatást és arra kérem Önöket, tekintsenek engem egészen a magukénak.

Ezután bemutatták a jelenvolt urakat a főispánnak, majd átvonulva a szépen díszített perrónon hintókra szállottak és végtelennél látszó hosszú kocsisorban hajtottak be a lelkesen éljenző tömeggel szegélyezett utcákon keresztül a városi székházba. A főispán a városi székházban levő lakásán szállott meg.

A szerdai ünnepet szűkebb körű társas vacsora fejezte be a Kaszinóban, amely után mindenki nyugalomra tért, hogy friss erőt gyűjtsön a másnapi ünnepélyre.

Installáció.

Nemcsak Baja város közönségének színe-java előtt, de egész Bácsország közéleti kitűnőségeinek lelkes részvételével folyt le a csütörtöki délelőtti a főispáni installációs eskütétel.

Nem volna teljes a lezajlott fényes ünnepségekről szóló ezen beszámoló, ha nem iktatnók e hasábkra azt az előkelő névsort, melynek viselői főispánunk csütörtöki installációjára ide érkezve, szíves-lelkesül való jelenlétük által csak emelték a beiktatás ünnepélyességeit.

Itt voltak pedig: özv. *Ambrozovics* Béláné urasszony és *Ambrozovics* Emilia urleány, *Fernbach* Károly Bács megye és Zombor város főispánja, dr. *Balla Aladár* Ujvidék város főispánja, dr. *Biró* Károly Szabadka város polgármestere, *Hauke Imre* Zombor város polgármestere, továbbá dr. *Balási Antal* miniszteri titkár Budapest, *Bertolinó Sándor* nyug. megyei főjegyző Zombor, dr. *Dembitz Lajos* városi főjegyző Szabadka, dr. *Dimitrovics* Vladimir rendőrfőkapitány Ujvidék, *Frank Mihály* Zombor, *Graff Nikáz* kir. tanfelügyelő Zombor, *Henneberg Sándor* ügyvéd Zombor, *Jekelfalussy* cs. kir. kamarás Budapest, *Jóhárt János* városi tanácsnok Ujvidék, *Mayer József* a Határőr szerkesztője Ujvidék, *Mérő Ignác* gyáros Zombor, *Pálffy Richárd* miniszteri titkár, dr. *Percel György* miniszteri tanácsos Budapest, *Pop György* kir. tan. pénzügyigazgató Zombor, *Radány Péter* törvényszéki bíró Zombor, *Sculéty Ferenc* megyei írásvizéki elnök Zombor, *Szalay Mátyás* rendőrfőkapitány Szabadka, *Sztankovics György* államépítészeti hivatali főnök Zombor, *Sztratinovics János* h. polgármester Ujvidék, *Szűry János* miniszteri osztálytanácsos, valamint a következő orsz. képviselők: *Vargha Károly* (szabadka I. ker.), *Gróf Teleky Arvéd* (Ujvidék), *Rajk Aladár*, *Szász József* (komáromi), *Ilfu Madarász József*, *Lányi Mór* (regőcei) és *Justh János* orsz. képviselő.

E közéleti előkelőségek színe előtt, Baja város teljes számmal megjelent törvényhatósági bizottságának, nagyszámú hölgyközönség és polgárság jelenlétében nyitotta meg csütörtökön délelőtti 9 óra után a beiktató diszközgyűlést dr. *Hegedüs* Aladár polgármester.

Régi tradíció — ugymond és az embereknek az érzése is azt diktálja, hogy ünnepélyes pillanatokban, nagy feladatok előtt az Eg áldását kérjük ki munkánkra. Ez okból fölkéri a törvényhatósági bizottságot, hogy küldöttségé alakulva, kísérelje el *Ambrozovics* Lajos főispánt a plébánia-templomban tartandó istentiszteletre.

A festői díszmagyarba öltözött vendég-főispánok és országgyűlési képviselők, nagy tömegtől kísérvé ezután hálaadó istentiszteletre vonultak fő-

ispánunkkal, mely után Hegedűs Aladár dr. a zsufolási megtelet közgyűlési teremben újból megnyitotta a díszközgyűlést.

Indítványára 8 tagu küldötteég ment Ambrozovics Lajos főispánért, kit zajos éljenzés és taps fogadott, mikor a terembe lépett. Ezután hivatali esküjének letételére kérte föl az új főispánt a polgármester mi megtörténvén, a következő élénk tetszészajtól és tapsvihartól sűrűn megszakított programbeszédét mondotta el Ambrozovics Lajos:

Főispáni székfoglaló.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Amidőn Királyunk Ő Felsőségének és kormányának kitüntető bizalmából a törvényeszerű eskü letétele után, Baja törvényhatósági joggal főúrházott város főispáni székét ezennel elfoglalni szerencsém van, immár másfél hónapnyi idő mult el azóta, hogy a három hosszú esztendőn át hazánkra nehezedett politikai válság szerencsés megoldásához ért. S én még mindig nem tudok felszabadulni ama varázslatos hatás alól, melyet az országszerte epedve várt, de remélni már-már alig mert szerencsés fordulat e hon minden igaz fiára gyakorolt. Mint nehéz, nyomasztó álomból a hirtelen ébredés, úgy hatott az aggódo honfikebelre az a magasztos pillanat, mikor az önkényuralomnak mind feketében, mind fenyegetőben reánk boruló éjszakáját egyszerre az alkotmányosság, a törvényességnek, a nemzeti irányu békés munkának hajnalhasáda váltotta fel s mikor a nagyszerű küzdelemben absorbeált nemzeti erők összességé felszabadulván, igazi hivatására, az alkotás terére lőn összpontosítható.

Nincs szándékom, t. Uram, s nem is lenne itt helyénvaló, a nagy válság történetének részletezésébe kezdeni, hiszen az mindannyiunk szeme előtt folyt le, annak minden egyes mozzanatát mindnyájan tudjuk, ismerjük. De nem akarok a válság során felmerült jelenségeknek bővebb bírálatába sem bocsátkozni. Mint minden nagy és mozgalmas idő, úgy a most lezárt időszak is termel színeranyagt és termelt salakot. Hála a Gondviselésnek, bizvást elmondhatjuk, hogy az elmúlt három év termelvényei között sokkal több — és nyomatékkal teszem hozzá — kihatásában sokkal jelentékenyebb a színerany, mint az a salak, mely éppen a legutóbbi politikai fordulat révén visszakertült oda, ahonnan vétettet: a semmiségbe.

Éppen ezért nem is kívánok sok szót vesztegetni a közelmult idők egyes szomorú jelenségeire. Ezekkel a jelenségekkel szemben minden igaz magyar ember lelkeben kész az ítélet. S ez az ítélet egyhangú: ez az ítélet nemzeti ítélet. Egyébként pedig a válság összes szereplőivel, az igazakkal úgy, mint az álnokokkal, majd érdemük szerint elbánik a tárgyilagos történetírás.

Én itt a nagy válságnak és szerencsés megoldásának csak a tanulságait óhajtom levonni. Mindenekelőtt azt a legnagyobb tanulságot, mely a magyar alkotmány fenséges nagyságára mutat rá; azt a nagy tanulságot, hogy ime az ezeréves magyar alkotmány a maga csodálatos, megdönthetetlen őseréjével, mint mindeideig mindenkoron, úgy most is a tudta sópörni és elsőörte az ő szabad érvényesülésének útjába gördülő legnehe-

zebb akadályokat, hogy a magyar alkotmány, miként egykoron a Megváltó, kintaték, megfeszíteték, meghala és eltemetették, de harmadnapra halottaiból dicsőségesen feltámadott. Feltámadott pedig, mint mindig, úgy most is, meggyarapodva erőben, megnövekedve tekintélyben, megerősödve hatalomban és megizmosodva azoknak személyében, kik kezükben a kormányzó hatalommal, fenntartására és továbbfejlesztésére ezentul hivatják.

Ki akarom emelni továbbá azt a másik nagy tanulságot, mely a törvényhatósági autonómia intézményét alkotmányunk egyik leghatalmasabb biztosítékának mutatja, s mely arra indít bennünket, hogy soha meg nem ingatható szívóssággal ragaszkodjunk ehhez az intézményhez. Évszázadokon át volt alkotmányunk egyik leghatalmasabb védbástyája a törvényhatósági autonómia. Most is ez volt az a bevehetetlen vár, melyben legdrágább kincseink, feltve őrzött legszentebb jogaink biztos menedéket találtak.

Legyen szabad végül utalnom arra a hamedik értékes tanulságra, mely szerint sohasem szabad kishitűeknek lennünk, miként voltak saját vértünkkel való ellenségeink, kik azzal a jelszóval, hogy hiszen ugysem lehet semmit elérni: nagy kényelmesen belefeküdtek az opportunizmus puha ágyába.

Ami az én programom politikai oldalát illeti, ezzel, t. Uram, röviden végezhetek. Én a kormány bizalmi embere vagyok, természetes tehát hogy a kormány politikájával, a kormány elveivel azonosítom magamat. A mostani kormány elveit pedig önök már régen ismerik: még abból az időből, mikor Önök, de még a mai kormány tagjai sem gondolták volna, hogy ma ők lesznek kormányon: abból az időből, mikor a mai kormány tagjainak többsége még lelke, vezére volt a történelem egyik legfenségesebb nemzeti küzdelmének.

Rendthetetlen ragaszkodás alkotmányunkhoz, feltétlen tisztelet a törvénynek, pártpolitikai, nemzetiségi és vallásfelekezeti különbséget nem ismerő igazságosság és elfogulatlanág a közigazgatásban és a törvények bármiféle alkalmazásában, a haza iránti érdemnek és a haza iránti bűnnek nem a napi politika szemüvegén át való elbírálása és ezen az alapon az igazi érdem jutalmazása és az igazi bűn megtorlása, mindenemü közszabadságaink tiszteletbentartása, hazánk szellemi, erkölcsi és kulturális színvonalának nemzeti irányban való emelése, gazdasági jólétünk emelése, a közszellem megtisztulása, közjogi és gazdasági önállóságunk kiépítése: ime, ezekért az eszmékért harcoltak a nemzeti küzdelem oszlopai akkor, mikor még nem miniszterek, hanem egy nemzet legfőbb vágyainak, kiirthatatlan aspirációinak letéteményesí voltak. Ezeknek az elveknek megvalósításába fogják fektetni tehetségük, tudásuk, munkajerejük egész hatalmas tőkéjüket most, mikor a történelmi igazság a hatalom részeseivé emelte őket.

Ezeket az eszméket csüggtem, ezeket az elveket őriztem, tápláltam és ápoltam magamban én, lelkeim egész rajongásával a küzdelem ideje alatt. Ezeket vallom, ezekért hevülök szívem-lelkem minden erejével ma is és ezek fogják vezetni működésemet mostani állásomban. Politikai programmnak, úgy hiszem, ez elég.

Mindazonáltal engedjék meg nekem, t. Uram, hogy egy pontot külön kiragadjak és hangsúlyozzak. Ez pedig a politikai szabadság respektálása. Nem tagadom t. Uram, kimondom úgy, amint szívenem fekszik, hogy valami csodálatos megkönnyebbülés, valami csodálatos győnyörűség tölti el lelkemet s bizonyára minden magyar ember lelkét arra a gondolatra, hogy ime valahára ennek az országnak olyan kormánya van, mely önkézzel tépi szét a politikai rabszolgaság béklyóit, mely az ő tisztviselőitől, bármilyenü közvetlen vagy közvetett alárendeltjeitől, ép úgy, mint a haza minden polgárától, nem kíván egyebet, mint azt, hogy mindenki legjobb tehetsége szerint ott, ahová a Gondviselés állította, az egységes, erős, hatalmas, független magyar nemzeti állam kiépítésére irányuló nagy munkából becsülettel vegye ki a maga részét. Nekem, t. Uram, megvan a magam politikai meggyőződése, megvan a magam függetlenségi és 48-as pártállása. De tisztelem a más meggyőződésért, tisztelem a más pártállást és pedig nem frázisképen, hanem valóságosan. Engem t. Uram sem a közigazgatásban, sem társadalmi téren, politikai szenvedély elvakítani nem fog soha. És én itt e közgyűlés színe előtt leteszem az ünneplés fogadalmat, hogy én a politikai meggyőződés szabad nyilvánítása, a politikai jogok szabad gyakorlása tekintetében soha senkire, sem közvetlen, sem közvetett nyomást gyakorolni még csak megkísérlelni sem fogom. De éppen ilyen határozottsággal jelentem ki azt is, hogyha bármely más oldalról és bármely irányban tapasztalnék ily meg nem engedett és meg nem engedhető nyomás kísérletet, nem fogok kélni az ily kísérlet minden rendelkezésemre álló törvényes és tisztességes eszközzel elfenyújtani és tölem telhetőleg még csirájában elfojtani.

Ezek után engedjék meg, t. Uram, hogy lehető rövidséggel vázoljam szándékaimat, vonatkozóan Baja város amaz érdekeire, melyeknek előmozdítása hivatásommal lett, a melynek nemcsak szószólója, hanem tényleges munkása akarok lenni.

Azt hiszem, fölösleges külön hangsúlyoznom, hogy a város minden irányu fejlesztésének és felvirágoztatásának előmozdítását legszentebb kötelességemnek tekintem. Ennek a kötelességnek teljesítése réám nézve annál könnyebb lesz, mert én egész odaadásomat, egész munkaerőmet ennek az egy városnak szentelhetem, és a város óhajait, méltányos érdekeit a mindennapi élet megfigyelésére épített tanulmányozás és érdeklődés tárgyává tehetem, és a város érdekeinek a személyes, közvetlen meggyőződés alapján lehetek illetékes helyen szószólója. S így reményem, sikerülend abban közreműködőm, hogy Baja város méltó maradjon fényes multjához.

A közigazgatás gyorsasága, egyöntettségé és megbízhatósága fölötti örökösödést elsőrendű kötelességemnek tudom.

Ismerve a város nehéz anyagi állapotát, törekvésem leend a takarékoság elvének legszélesebb érvényesítése iránt közreműkölni.

Különös gondom tárgyát fogja képezni a város jövedelmeinek olyatén szaporítása, mely nem a közönség újabb megterhelésével, hanem az

TÁRCA.

Bosszu.

— A Bajai Hírlap eredeti tárcája. —

Irta: Bíró Lajos.

... Így történt. A társaságukba sehogy sem tudtam bejutni. Ezek a Korláthok exkluzívebbek, mint az angol high tory. Éppen mert cím és rang nélkül valók, a főnemességükre féltékenyen és gőgösen örködnek és hideg büszkeséggel emlegetik holmi száz esztendő grófságokkal szemben Huba vezért, akitől származnak. Hiába voltam én huszonnyolc évvel egyetem tanár, az öreg Korláth egyszerűen keresztülnézett rajtam, mikor bemutatattak neki. Mert az apám bádogos mesterségen kezdte a vagyonszerzést.

Ha a fürdő rendes heti táncmulatságain táncra kértem a lányt, némán, fagyosan és szótlánul támaszkodott a karomra harminc másodpercig, azután meghajtotta a fejét és én el voltam bocsátva. A társaságuk egyszerűen kínzett.

Elveszítettem minden reményemet. De mivel napról-napra szerelmesebb lettem Ágnesbe, körülöttem voltam mindig. Óvatosan, számítva és fűfanggal kerestem a közelségüket. Véletlen találkozásokat rendeztem az erdőben, a Kékes-hegyen. A vendéglőben úgy ültem, hogy őt lássam és — egyre részketve a neveltségemtől — szerelmesen, kétségbeesve és könnyörögve bámultam. Soha én olyan szemeket nem láttam, mint az ő végtelen mélységű, csodaszép, komoly, szürke szemei. Az arca csupa nemes vonal és szűz harmónia...

Egy napon észrevettem, hogy az én szerelmes, ostoba nézésemet visszvonza valaki. Egy asszonyi

szempár kapcsolódott az enyémbe kiváncsian, érdeklődéssel és tüzesen.

Waldorf báróné volt, az egykor híres-szép Korláth-lány, a gazdagságáról nevezetes diplomata özvegye. Annyit tudtam róla, hogy mert igen gazdag és igen okos asszony, nagy tekintélye van a családjában és hogy felette imponál az öreg Korláthnak is. Először a rajtakapottság szegyenkezésével, ijedten kaptam el a szememet, azután megnéztem az asszonyt. Dus fekete haj, két villogó fekete szem, ragadozó-módon szép fogsor, gyönyörű természet és vakító, tudatos és művészi elegancia — ez volt a báróné.

Néztem. A tekintete egyszerre újra felém fordult és nyugodt, biztos, de tüzes pillantása egy félpercig szikrázott a szemembe. Alig tudtam vele szembenézni. Megdöbbant a szívem. Tetszem, tetszem, tetszem ennek az asszonynak... Nem a hiúság tombolt bennem, hanem egy hirtelen felvilant gondolatnak az öröme: a tetszés bejuttathat abba a társaságba, az Ágnes közelébe és — valamennyit biztam is magamban — a többi az én dolgom.

Másnap viharos pillantásokkal ostromoltam a bárónét, harmadnap — tánc volt — bemutatattam magamat neki és három perzelő tourt táncoltam vele, negyednap azt mondta a társaságának az ebédnél, felém intve: jól kellene bálni ezzel az emberrel, azt hallottam, miniszter lesz; és ötödnap, mikor az erdőben, véletlenül találkoztunk, az öreg Korláth azt dörmögte a fogai között:

— Űlj az asztalunkhoz néha, öcsém, ha kedved van rá.

A báróné hihetetlenül eredményesen reklámozott állítólagos európai híremmel és leendő miniszterségemmel. Ágnes mosolygott rám. Tele voltam

örömmel és reménységgel. De a második napon már láttam, milyen nehéz, furcsa és kínos a helyzetem. A vérem minden ceppje Ágnesért égett, a szívem, a szerelmem érte ordított, én őt, csak őt akartam, csak neki akartam tetszeni — és a bárónénak kellett udvarolnom. Kellott, kellett. Mert abban a társaságban addig voltam, ameddig ő akarja és amelyik napon nem tetszem neki, azon dob ki. Kétségbeejtett ez a feladat: meghódítani valakit, akit félve kell titkolnom, hogy szeretek. Szerelmemre birni valakit, akihez ha szólok, gondosan kell vigyáznom, hogy a hangom melegebben ne csengjen a kötelező udvariasság együgyű hangjánál. Megértetni egy nővel, hogy őt szeretem, mikor a szomszédjának suttyok a fülebe.

... Segítségemre jött valami. Az tudniillik, hogy Lujza báróné egy esti sétán tudtomra adta, hogy ha egy óra tájban a parkon átlópotom a Flóra-pavillonhoz, a jobb saroktól számított harmadik ablak mögött megtalálom őt. Ha tudniillik, beugrom az ablakon.

Természetesen beugrottam. És mikor hajnalban bucsuztam tőle, a báróné így szólt hozzám:

— Vigyáznunk kell: észre ne vegyék, hogy... Foglalkozz ezentul kevesebbet velem. Udvarolj Ágnesnek.

... Hát Ágnessel foglalkoztam. A szívem, az agyam, az elmém, még az izmaim is hihetetlen erőfeszítéssel dolgoztak a szerelmem szolgálatában. Sziklára másztam egy virágért. Sohasem hittem, hogy szellemes és elmés tudnék lenni és az voltam — szerelmesen, lelkesen, félve és számítva — míg éjszakánként a Flóra-villa ablakain jártam ki-be — hódítottam meg lépérsről-lépésre azt a makacs, hideg és tiszta leányzivat.

eddig jövedelmi források jobb kihasználásával, új források megnyitásával és a város általános gazdasági erejének fokozásával érhető el. Ha idevágó kérdés merül fel, az első sorban meghallgatást igénylő hatósági tényezők mellett kötelességemnek fogom ismerni szakértők véleményét kérni, valamint az érdekelteket meghallgatni.

Ugy az ilyen, mint minden egyéb kérdésben is, a tárgyilagosságot megítélhetőség biztosítása tekintetéből véleményt és ellenvéleményt meghallgatni óhajtok, anélkül természetesen, hogy a meghallgatás tényével magamat bármely irányban előzetesen lekötöni hajlandó lennék.

A város gazdasági helyzetének javítására irányuló tevékenységem gyupontjával az ipar és kereskedelem emelését, s különösen a hazai és házi ipar fejlesztését és támogatását tekintem. Hazánk gazdasági önállóságának elengedhetetlen kelléke az, hogy erős iparunk legyen. Ennek megteremtésére azonban kezdetben áldozatokat kíván fogyasztótól és termelőtől egyaránt. De ezeket az áldozatokat meghozni nemcsak szent kötelesség, hanem ezek megszüntetése áldozatok lenni arra a gondolatra, hogy ellenértékük hazánk gazdasági különállása leendő.

Az ipar és kereskedelem emelésének elsőrangú tényezője a forgalmi eszközök tökéletesítése, a közlekedés javítása s az ország többi részével való összeköttetés előmozdítása, megkönnyítése.

Az ide tartozó kérdések közül első helyen kívánok megemlékezni Baja város egy régi óhajtatásáról, melynek teljesítése azonban e város határain messze túlmenő körzetnek érdeke, sőt nem habozom kimondani, hogy egyenesen országos érdek, mert a hazánk déli részének egész hosszában elsőrt forgalmi gócpontokat van hivatva egymáshoz közelebb hozni. Ez az országos jellegű érdek pedig a baja-báttaszéki vasúti hid felépítése. Én t. Uraim, úgy vagyok informálva, hogy a kormány a tervbe vett beruházások fogantatását legközelebbi teendői közé számítja. A baja-báttaszéki vasúti hid pedig ama beruházások közé van máris sorozva, melyek első sorban lesznek megvalósítandók. Így alapos a remény, hogy a hid felépítésére vonatkozó versenytárgyalás megindítása, valamint az idetartozó többi intézkedések megtétele a közel jövő feladata lesz. Én a magam részéről a legbelsőbb figyelemmel fogom kísérni ennek az ügynek minden egyes mozzanatát s iparkodni fogok ennek az elsőrendű érdeknek minél gyorsabb kielégítését tőlem lehetőleg előmozdítani.

E mellett behatóan fogom tanulmányozni az állami hozzájárulással részben már létrehozott és a megyebeli városok közötti érintkezést hathatósan előmozdító vámegei közutak folytatásának kiépítését.

Ugyancsak a kereskedelem emelése tekintetéből, élénk figyelemmel fogom kísérni az állatforgalom és ezzel kapcsolatosan az állategészségügy érdekeit.

Tudom, hogy a város régi óhajtatása, téli kikötő létesítése, bizonyosra vehető, hogy a kormány a folyam- és tengerhajózás emelése érdekében nagyobb befektetéseket fog eszközölni. Ezek keretében sorolandók a téli kikötők is. És

Sikerült. A mosolygása egyre bizalmasabb lett, a pillantása meleg nyárral borított el, várt már, ha nem jöttem és egy napon — evoe, evoe — megszorította a kezemet. Azt hittem, hogy aznap sírnom kell az örömtől, a mámortól, a dicsőséges, győzelmes, szerelmes boldogságtól.

Augusztus végére járt az idő. Ugy volt, hogy szeptember közepéig maradnak az apjával a fürdőn. Ugy gondoltam, hogy a fürdőn én nem is kérdezem meg, akar-e a feleségem lenni. Majd ha hazamennek Kőrösvárra, a báróné pedig megkezdte téli életét Budapesten, Bécsben — akkor egy napon elmegyek hozzájuk és másnap isten és ember alótt a menyasszonyom lesz — ha minden vén gőg és minden asszonyi féltékenység összeesküszik is a szerelmem ellen.

Vallomásra nem volt szükségem. Sohasem mondtam neki, hogy szeretem és ő sohasem mondta, hogy szeret. De az arcából, a pillantásából, a rám mosolygásából, a felém hajlásából, egész tündöklő pompájában kisugárzott a szerelem.

Egy este sétáltunk. Valahogyan előre kerülünk vele. Mögöttünk jött a báróné két símára fésült fiatalemberrel. Ott, ahol az ut kicsit meredek lett, a karomat nyújtottam neki. Ugy mentünk. És ő megszorította a karomat, reám támaszkodott és hozzám simult. Az illata elkábított, az agyamba szök-kent a vér, átkoltam és megcsókoltam. Szótlanul, odaadón, szerelmesen csókolott vissza.

Azt hittem, senki sem látta. Harminc lépésről, sötétben! De két féltékeny, gyanakvó asszonyi szem átég a sötétségen is . . . Meglátta! . . .

Akkor nem tudtam, de éreztem, hogy a következő napokban gyanakodva, bizalmatlanul kutat a pillantása bennünket. Én játszottam a közömbös

miután Baja város a természettől is mintegy predestinálva van ily kikötő felállítására, a magam részéről igyekezni fogok a város ezen óhajját is az illetékes körök figyelmében tartani.

Kiváló gondom tárgyát fogja képezni a közegészségügy előbbrevitele s úgy az egészség általános tényezőinek, mint intézményszerű biztosítékainak fejlesztése.

Kötelességemnek fogom tartani a mezőgazdaság érdekeinek istapolását és a mezőrendőrség ügyének tanulmányozását.

Behatóan fogom tanulmányozni a nevelésügy kérdését.

Fontos hivatásomnak ismerem a szegényeknek, a gyermekvédelemnek, a közjótékonyosság intézményeinek s általában minden kulturális és humanitárius intézménynek beható tanulmányozáson alapuló fejlesztésében közreműködni.

Igen kedves feladatomban fogom tekinteni az egységes, harmonikus társadalmi élet fenntartását előmozdítani s a társadalom nagy misszióját, mely a közéletnek ugyszólván minden ágára kiterjed, érvényre emelni.

A város tisztviselői karától kérem és el is várom, hogy engem a város érdekében kifejtendő, az imént vázolt munkálkodásomban hathatósan támogasson, és hogy engem, ki közpályám megkezdése óta szintén tisztviselő voltam, barátjának tekintsen. Belső óhajtatásom, hogy a tisztviselőkkel folytatandó érintkezésem a kölcsönös bizalomra épüljön.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Ezekben volt szerencsém vázlatos képét adni annak, hogy miként fogom fel hivatásomat. A további részletekre majd reávezet a mindennapi élet.

Egyébiránt pedig működésemben vezérem a törvényt; céloom a haladás; ideálom a béke; jelszavam a munka.

E vezéreszmém szolgálatában, illetőleg törvénszerű kötelességem teljesítése érdekében, ha a szükség elkerülhetetlenül úgy kívánja, törvényadta jogaim egész erejét fogom latba vetni. De reményem, hogy erre sohasem fog kerülni a sor és hogy tevékenységem közben sohasem a jognak fegyverére, hanem mindig csak az önközel való együttérzésre és együttgondolkozásra fog kelleni támaszkodnom.

Ettől a reménytől, valamint a szavaim során kifejezésre juttatott gondolatoktól és érzésektől áthatva, kérem én a tekintetes törvényhatósági bizottság szíves bizalmát és támogatását, e kedves városi közönségének kitüntető rokonszenvét és valamelyi hatósági és társadalmi tényezőjének, reám nézve nélkülözhetetlen támogatását.

Percekig tartó lelkes taps zúgott föl lokálpatriotizmustól hevített lelkünk melyéből a szép program nyomán, mire Hegedűs Aladár dr. polgármester üdvözölte az alkotmányos kormány bajai főispánját a következő hatásos beszédben:

A polgármester üdvözlő beszéde.

Méltóságos Főispán Úr!

Az emberiség élete általában, az egyes nemzetek élete azonban különösen gyakran mutat fel meglepő, mondhatnám csodaszzerű fordulatokat. De ha volt valaha és van napjainkban nem-

udvarlás játékát, de Ágnes, Ágnes, a szegény, az édes, a szép, az immár szerelmes Ágnes nem tudta, hogy vigyázni, titkolózni, óvatoskodnia kell. És az a két éles pillantású és élesen látó, ravasz, okos és gyanakvó asszonyi szem meglátott mindent.

Én azt gondoltam akkor: ha megtudja is és ha haragszik is egy ideig, majd elfelejti az egészet. Az ő életének én elvégre alighanem csak egy jelentéktelen epizódja vagyok. De elfelejtettem, hogy állatián szép fogsorát milyen dühös bosszuvágy csikorgatta meg előttem is egyszer-kétszer, hogy engem csalónak tart — joggal, hogy magát kijátszottnak tartja — joggal és végül, hogy én nem egy epizódja vagyok az életének, hanem az utolsók egyike, talán az utolsó, hogy negyven éves és hogy engem negyven évének — a fenyegető alkony e kritikus korszakának — minden kétségbeesett, görcsös, szenvedelmes és vakmerő szerelmével szeret. Én az én mámoros szerelmemben, ostoba, tudatlan boldogságomban mindebből semmit sem sejtettem.

Az utolsó napok egyikén — még három nap volt hátra — délután megtudtam, hogy meg vannak hiva valami felette zártkörű mulatságra egyik szomszéd kastélyba, hogy a báróné nem megy el és hogy a Flóra-pavillon ablaka tizenegy órakor nyitva lesz.

Ágnestől elbucsztam. Vigasztalásul szerelmesen rám mosolygott és megszorította a kezemet. Reszketett a szívem az örömtől . . . És tizenegy órakor beléptem a Flóra-pavillon ablakán. Előbb gondolkodtam: menjek-e? Utáltam magamat. De végre így okoskodtam:

— Lehetetlen nem mennem. Nemcsak azért, mert férfi nem csálhat meg ilyen elmaradással asz-

zet, bizonyára a magyar nemzet az, melynek élete ily meglepő, ily csodaszzerű fordulatokban bővelkedik.

Az alatt az ezer esztendő alatt, amióta a honfoglalás nagy munkája után a magyar itt, a hármashalom körül és a négyes folyó közében államot alapított, egy folytonos, egy szakadatlan küzdelem volt e nemzet élete.

Küzdelem önállóságáért, függetlenségéért, államiságáért, alkotmányos szabadságáért.

Kezdődött ez a küzdelem csaknem ezer év előtt, az első magyar király elhalálása után és végződött — adja a nemzetek sorsát intéző Gondviselés, hogy bevégeződött legyen is — folyó évi április hó 9-én.

És valamit a korábbi küzdelmek legtöbb eseteiben, úgy napjainkban is a kedvező fordulat meglepetésszerűleg állott be.

Már el voltaunk készülve arra, hogy kiméletlen kezek kitépik törvénykönyveinkből azokat a lapokat, amelyek a magyar nemzet alkotmányos szabadságának biztosítékai vannak megírva; — már képzeletünkben halani véltük a láncok csörgését is, melyek a nemzet igazaiért küzdő legjobb honfitársainkat bilincsekbe verik; — már nyomasztó aggodalommal vártuk, hogy a hazánk egét teljesen elborító sötét, vészterhes felhőkből az önkényuralom vilámai minden pillanatban lecsapnak és — mintha csak az égi hatalmak avatkoztak volna bele a földi hatalmasságok dolgába — egy meglepetésszerű fordulattal visszahúzódtak a törvénykönyveink megtérsítésre kinyújtott kiméletlen kezek, elnémultak a rabláncok csörrenései, szerte foszlottak a vészterhes sötét felhők és kedves magyar hazánk egén felragyogott újra a szabadság napja, tündöklőbben, fényesebben, mint előbb ragyogott.

Áldassék érte a Gondviselés, hódolattal adózunk érte Felsőleges királyunk alkotmányos érztülelének és elismerésnek azon kiváló államférfiaknak, akik a súlyos válságból való kibontakozást bölcs mérséklettel párosult hazaszeretettel lehetővé tették.

De nemcsak az alkotmányos szabadságunkat fenyegető veszélyt hártotta el a válság megoldása, hanem egyszersmind új korszakot is nyitott nemzetünk életében, amely új korszak oly reménységünk teljesítését helyezi kilátásba, amely reménységeknek megvalósítása minden igaz hazafinak, pártkülömbőség nélkül mindenkor forró vágya, buzgó törekvése volt.

Méltóságos főispán Úr!

Ezekkel a hazafiai reménységekkel volt eltelve városunk közönsége, midőn Méltóságodnak Baja város főispánjává történt kinevezetéséről értesült és ezekkel a reménységekkel van eltelve ma is, midőn Méltóságodat törvényhatóságunk főispáni székébe ünnepélyesen beiktatja.

A legmelegebb érzelmekkel, a legbensőbb mély tisztelettel, a legőszintébb rokonszenvennel és a legteljesebb bizalommal üdvözlő tehát a város törvényhatósági bizottsága Méltóságodat, ugyis mint a város főispánját, ugyis mint hazánk alkotmányos kormányának képviselőjét e törvényhatóságban.

És amidőn biztosítjuk Méltóságodat, hogy a közjó előmozdítására irányuló törekvéseit, munkálkodását tőlünk telhető minden erőnkkel és

szonyt, hanem ezért is, mert ez az asszony tönkretelheti az egész szerelmemet.

. . . És mentem. A báróné olyan volt, mint mindig: csupa viharos szenvedély és tüzes csók. Átöleltem és magamban ezt mondtam áhitattal: Ágnes! Ágnes!

— Aludj — mondta és lefogta a szememet.

És én — mint máskor is — elszunnyadtam. Sötét volt a szobában és mellettem egy bosszúra vágyó, kijátszott és kétségbeesetten szerelmes asszony volt. És én aludtam ostobán, bárgyun, bután, bolondul.

. . . Egy hang ébresztett fel. Egy édes, csengő, meleg hang.

— Lujza, alszol?

Az ébredés kábult zavarosságában is megdermedt a vérem. Ez az Ágnes hangja.

— Lujza, alszol?

A szívem verése megállott. Az agyamba röppen még az az emlékezés: hogy Ágnes lefekvés előtt minden este be szokott jönni a bárónéhoz. Átvillan a gondolat: ezt ördögi tervezéssel maga az asszony csinálta így, hogy vagy megtartson, vagy ha elveszít, a másikkal boldog ne lehessenek. Még átvonaglik az a gondolat elmémen, hogy könyörögni kellene neki irgalomért, kegyelemért, ígérvén, hogy lemondok mindenről: szerelemről, reménységről. De már késő volt. A karcsu léányalak az ajtóból beljebb lép. Az asszony mellettem haragos gyűlölettel csikorgatja meg a fogát, odanyul a villamos lámpa felé, egy fordítás és . . .

És a kigyuló fényben ott fekszem én Ott! . . . Ugy! . . . Amellett az asszony mellett! Azelőtt a lány előtt! Azelőtt a lány előtt!

legjobb igyekezetünkkel támogatni fogjuk, kérjük egyszermind Méltóságodat, hogy városunkat kedves otthonának tekinteni, jogszerű érdekeinket magas pártfogásába venni és ezáltal városunk közjavát hathatósan elősegíteni kegyeskedjék.

E város és szeretett hazánk javára az Isten tartsa, az Isten éltesse Méltóságodat.

Midőn még pető *Szutrély* Lipót kir. tanácsos indítványára az elhangzott beszédeket jegyzőkönyvbe iktatták, egyéb tárgyi híján, elnöklő főispán a közgyűlést berekesztette, mire a tisztelgések következtek a következő sorrendben:

Tisztelgések.

1. vidéki törvényhatóságok küldöttei;
2. Baja város törvényhatóságának tisztikara;
3. a vallásfelekezeti lelkészi;
4. a magyar kir. honvédségi és a m. kir. mén-telep képviselői;
5. a kir. járásbírói;
6. a bajai szolgabírói hivatal;
7. a) a főgymnázium;
- b) az állami tanítóképző-intézet;
- c) a polgári és elemi iskolák képviselői;
8. a kir. adó-, posta- és távirahivatal, államvasuti, gőzhajózási és csatorna-társulati állomásfőnökségek;
9. a hitközségek képviselői;
10. az ipartestület és a ker. betegsegélyző-pénztár képviselői;
11. Kath. nőegylet;
12. Izr. nőegylet;
13. József kir. herczeg Szanatórium Egyesület bajai bizottsága;
14. Jótékonycélú leányegyesület;
15. Casinók;
16. Pénzintézetek;
17. Czéllövész társulat;
18. Kereskedő ifjak egylete és végül a bajai függetlenségi párt küldöttsége.

Az új főispán iránti mély tisztelet és hódolat érzelmeit tolmácsolták valamennyien és Ambrozovics Lajosnak mindegyikükhöz volt néhány meleg, szeretetteljes szava.

A bankett.

A »Nemzeti-Szálloda« tágas díszterme elégtelennek bizonyult, hogy befogadja a főispán tiszteletére a közelből és távolból idesereglett illusztris vendégeket és városunk lelkes polgárait, a kik máris siettek a szeretet adóját leróni rokonszenves főispánunk iránt.

Háromszáznál többen gyűltek egybe a Deutsch Mátýás vendéglős által hagyományos szakavatottsággal szolgáltatott diszebédre és Baja város társadalmában valóban harmonikus képét nyújtotta a politikai veleitársoktól meg nem zavart békés össztartozandóságnak.

Az első felköszöntőt *Ambrozovics* Lajos dr. főispán mondta koronás királyunkra, melyet a közönség álva hallgatott végig. A gyönyörű felköszöntőt, melyet alább egész terjedelmében közlünk, klasszikus formaszépségével, eszmének bőségével és emelkedettségével mindenkit elragadott.

Mélyen tisztelt Uraim!

Minden, a maihoz hasonló alkalommal, de mostanában talán inkább, mint valaha, a magyar ember gondolata elszáll egy öreg, ősz férfi felé, aki olyan körülmények közé született, melyeket a nagy tömegek irigyelni szoktak. Egy, a maga egészében ismeretlen, vagy mondjuk: csak hiányosan ismert világ által felcsigázott fantázia szüleménye az a banális közszólam, mely azt mondja, hogy a koronás főkirályban bársonyban születnek. Mi hétköznapi emberek, ha a trónok magasságába feltékelünk, nem látunk, vagy nem akarunk egyebet látni, mint a hatalmat, a pompát, a fényt, a ragyogást, s vajmi ritkán vesszük észre, hogy ama külső fény alatt csak épen olyan emberi élet lüktet, mint a miénk, a maga végyaival, reményeivel, csalódásaival, szenvedéseivel, lelki küzdelmeivel és megpróbáltatásaival. Vagy, ha észrevesszük is, azt képzeljük, hogy az a hideg fény, az anyagi javakban való ama duslakodás, az a nagy hatalom sokért, talán mindenért kárpót.

Pedig, t. Uraim, ha a legfőbb földi hatalom birtokosai közül valaki, úgy ami királyunk példa arra, hogy a királyi palást alatt dobogó emberi szívbe mennyi szenvedés talál utat, hogy a korona nemcsak ragyog, hanem nagy, néha szinte elviselhetetlen súlylyal nehezedik a fejre, melyet ékesít.

Ha elvonul lelki zemeink előtt a szenvedések ama kálváriája, melyet ami ősz uralkodónk végigjár, ha eszünkbe jut, hogyan tűrte el ő a sors legkeményebb csapásait, ha meggondoljuk, hogy amióta alkotmányos királyunkká koronáztuk, a bánatnak, a megpróbáltatásnak, az emberi szenvedésnek legnehezebb óráiban is, mily odaadással teljesítette uralkodói kötelességeit, hogyan iparkodott népeinek gyakran ellentétes érdekeit kiegyenlíteni s alattvalói részére a békés együtműködés, a haladás, a munkás, meglegedett, nyugalmas élet áldásait biztosítani: úgy lehetetlen hódoló bámulattal nem állanunk meg az ő csodálatos lelki ereje előtt.

Ez a hatalmas lelki ereje, mely mint embert a legkiválóbbak közé emeli, tette őt, mint uralkodót is képessé arra, hogy az ő vég-

telenül nehéz helyzetében, melynél nehezebb aligha jutott valaha uralkodónak, sohasem veszítse el az egyensúlyt, a legbonyolultabb helyzetekből is mindig megtalálja a kivezető fonalat s népeinek olykor-olykor megzavart harmóniáját mindig helyre tudja állítani. S ha néha egy-egy pillanatra úgy látszott, hogy a király és a nemzet nem fogják tudni egymást megérteni, ennek sem ő, hanem a körülötte settenkedő igaztalan tanácsadók ármánykodása volt az oka.

A közelmúltban is akadtak, t. Uraim, ily kisértők, kik megkörnyékezték őt, hogy atyai szívet elfordítsák hű magyar nemzetétől. De mint mindig, úgy most is, habár az utolsó pillanatban, az ármány megtört a királyi eskü szentségén, megtört ami felséges Királyunknak semmi féle fondorkodással félre nem vezethető alkotmányos érzékén, semmiféle rabuliztikával el nem altható uralkodói lelkiismeretén.

És most, hogy király és nemzet ismét egy uton haladva, egy szívvel, egy lélekkel teljesíti a maga együttes, nagyszerű misszióját, most, amikor királyunk első tanácsosaivá emelte a nemzet rajongva szeretett, választott vezéreit, most inkább, mint valaha, élédhet szívünkben a remény, hogy ezeknek a férfiaknak sikerülend végkép meggyőzni királyunkat arról, hogy trónjának, dinasztiájának, nagyhatalmi állásának legerősebb, egyedül biztos támasza a királyában bizó, aspirációiban kielégített magyar állam.

Azzal a forró főhással, hogy a magyarok Istene, Királyunk és Államunk együttes boldogságára miharabb váltsa valóra ezt a reményünket, emelem poharamat a mi szeretett, dicsőségesen uralkodó, alkotmányos Királyunkra, I. Ferenc József Ő Felségére! Éljen!

Majd *Hegedűs* Aladár dr. polgármester éltette a rokonszenven meleg hangján az új főispánt, ki meghatva mondott köszönetet.

Dr. Nyíraty János a vendégekre, gróf *Teleky* Arvéd temperamentumos felköszöntőben Baja város tisztikarára, Baja város hazafias férfiközönségére és Baja város szép hölgyközönségére üritettek poharat.

Somogyi Emil magvas, tartalmas pohárköszöntőjében városunk hatóságát, *Dr. Rajk* Aladár orsz. képviselőnk talpra esett, humoros felköszöntőjében a helyben állomásozó honvéd huszárság és méntelep tisztikarát éltette, mire *Csitó* őrnagy mondott köszönetet.

Dr. Valentin Emil figyelemreméltó felszólalásában az összkormányra üritette poharát, majd *Jusch* orsz. képviselő, *Fernbach* és *Balla* dr. főispánok mindtak felköszöntöt.

A pompás hangulatban lefolyt diszebédnek egyik leggyönyörűbb, legmegkapóbb jelenete az volt amidőn főispánunknak Baja város lelkes hölgyeitől becézgető szeretettel környezet *édesanyja* és *nagynéje* megjelentek a karzatán, hogy végig hallgassák a felköszöntőket. Frenetikus éjlenzés és taps zugott végig e percben a termen és lovasias férfiközönségünk helyéről felugorva, virágokat dobott hódoló tisztelete jeléül a karzat felé.

A városi rendőrség államosítása.

A vidéki városok rendőrtisztviselőinek küldöttsége memorandumot nyújtott át a héten a belügy-miniszternek, melyben kivánásait egybefoglalták. A rendészet államosítását tehát első sorban maguk a rendőrtisztviselők sürgetik, ami mindenesetre ama föltesvés mellett bizonyít, hogy a meglévő tisztviselői kar, érezvén a jelenlegi lehetetlen helyzet tartathatlanságát, meg fog felelni feladatainak, ha az intézmény reformja valóban sikerül. A reformnak azonban nem szabad semmi más melléktekintetre figyelemmel lennie, mint csak arra a célra, hogy mindama követelményeknek, melyeket egy modern államban a rendőrséggel szemben támaszthatunk és támasztanunk is kell, a legteljesebben megfeleljen. A kérdés megoldása azonban sokkal nehezebb, mint első tekintetre látszik.

A budapesti államrendőrség huszonöt éves intézmény és még mindig nem áll azon a színvonalon, amelyen feltüntetni szeretik. A testület még ma sincs tisztában a rendészet fogalmával és a rendőrség feladataival; preventív ténykedéseiben kiméletlen és mindenki ellen vetemedett gonosztevőt lát, megtorló eljárásában pedig nem az anyagi jog, hanem a feltűnni vágyás és minden egyes tagját csak az a törekvés vezeti, hogy érdemeket szerezzenek az előléptetésre. A budapesti államrendőrség és két végzetes hibája lerontja a testületnek valamennyi egyéb előnyeit. Oly súlyosan esnek ezek a mérleg egyik serpenyőjébe, hogy még az egyensúlyt sem tudja megtartani.

A világ összes államai között Anglia rendőrségét tartják általánosan a legjobbnak. Az angol rendőrség nemcsak arról nevezetes, hogy működési körében a legnagyobb eredményeket tudja felmutatni, hanem köztudomású róla az is, hogy a legnagyobb tekintélyvel bír. Tekintélyét pedig két körülmény adja meg neki: az egyik, hogy fellépésében mindig tapintatos, eljárásában sohasem brutális és nálánál a törvényt senki sem tiszteli jobban, a másik, hogy a jogra és tekintélyére támaszkodva, védtelenül lép fel a polgárral szemben. Angolországban a rendőrt minden ember gyámolítja működésében, mert meg van győződve róla, hogy ha egyszer fellépett valaki

ellen, annak megvolt a törvényes alapja is; nálunk nem a rendőrt, hanem azt az egyént támogatja a közönség, kire a rendőrt rátette kezét, mert ami rendőrségünknek megfordítva áll a dolog: a legtrikább esetben van oka a beavatkozásra. De aztán még egy más körülmény is aláasta a rendőrség tekintélyét: a fegyver. A rendőr karddal és töltött revolverrel áll őrt a legforgalmasabb utcákon is éjjelnappal. Mintha nem is civilizált városban, hanem valahol a távol Keleten feküdnék ez az ország! Sőt voltam vidéki városokban, melyekben a rendőr töltött puskával a vállán sétál az utcán.

Hogy mind e körülmények nem nagyon alkalmasak arra, hogy a közönségben a rendőrség iránti bizalmat, rokonszenvet és tiszteletet növelje, magától értetődik. A rendőrség azonban ezzel természet törődik s ezzel egy harmadik végzetes hibával tetézi a két előbbi. Az intézmény így kelti fel a közönségben az ellenszenvet maga iránt s mindegyik a másikban látja a maga ellenségét. Pedig egybe kellene forniok. Ehez azonban több kell, mint amire a rendőrség képes: annak a ténynek felismerése, hogy végre is nem a közönség van a rendőrség kedvéért, hanem — fordítva.

A városi rendőrség reformja a legelső és legfontosabb kormányzati feladatok közé tartozik. Rendezése pedig csakis az intézmény államosítása után történhetik, körülbelül olyféle képpen, mint annak idején a budapesti államrendőrséggel történt. Ez utóbbi azonban más tekintetben ne is szolgáljon minta gyanánt. Sem szervezete nem eléggé rugalmas, sem ténykedéseiben nem áll azon a színvonalon, melyen az angol rendőrség áll.

A vidéki rendőrség államosítása tehát gondos körültekintést igényel. Nem a technikai, hanem annak a feladatnak a megoldása nehéz, hogy biztosítsuk számára a közönség támogatását és rokonszenvét. Nem az a lényeges kérdés, hogy hatásköre és szervezete miféle minta után készül, hanem arra kell törekedni, hogy szívben-lelekben a közönséggel forrjon össze. A reformmunkálatok során soha, egy pillanatra sem szabad szem elől téveszteni azokat a tekinteteket, melyek Angolország rendőri intézményét első helyre teszik, mert különben cseberből verdebe esünk.

A városi rendészet hiányai és szármalmas helyzete köztudomásúak, szomorú állapotán már csak az intézmény államosítása segíthet. Ennek a reformnak azonban olyannak kell lennie, hogy már legközelebb esődöt ne mondjon.

HIREK.

— A gyermekvédő liga bajai gyermeknapja. A kiválóan fontos ügy állandó ébrentartására újból közöljük, hogy az elhagyott gyermekek megmentésének szózata hangzik felénk e napokban az országos gyermekvédő liga apostolainak ajkáról. A humanizmusért való áldozatkészségből Baja város kereskedői és iparosai is kiveszik a részüket, amennyiben a május 26-iki »gyermeknap« üzleti jövedelmének egy részét befizetik az országos gyermekvédő liga javára. Szembe-törő, pirosszegélyű táblák jelzik immár városzerte áldozatkész kereskedőink kirakataiban a »gyermeknap«-ban való részvételt és remélhető, hogy a bajai közönség, mely előljárt mindenkor, ha a humanizmus szólitott bennünket csatorba, május hó 26-iki tömeges bevásárlásaival ezuttal is bőségesen fog áldozni az elhagyott gyermekek megmentésének oltarán.

— A főispán hivatalos látogatásai. *Ambrozovics* Lajos holnap délután több napi tartózkodásra Budapestre utazik, hogy mint esküjét letett főispán a minisztereknél és az államtitkároknál az előirt tisztelgő látogatást tegye és hogy végleges idekötözése előtt még függőben lévő magánügyeit elintézzé. Itt említjük meg, hogy főispánunk a miniszterelnökség meghívására részt fog venni a Szent István szobor e hó 21-én tartandó leleplezési ünnepélyén.

— Az új képviselőház holnap megalakulása. A képviselőház tudvalevőleg holnap, hétfőn, e hónap huszonegyedikén tartja első ülését. Előzetesen szombatban a függetlenségi párt, ma vasárnap pedig a többi parlamenti párt, ez alkotmány párt és a néppárt tanácslozik s kijelöli a Ház elnökeit és jegyzőit. A bizottság jelölése a jövő hét elején történik meg. A hétfői ülésen, melyen a Ház legöregebb tagja, mint korelnök foglalja el az elnöki széket, a képviselők beadják a mandátumokat és a korelnök kisorsolja az osztályokat, amelyek azonnal összeülnek s a mandátumokat megvizsgálják. Kedden a képviselők fölmennek a királyi palotába, ahol a király trónbesszéddel nyitja meg az országgyűlést. Szerdán választja meg a képviselőház az elnököt, alelnököt, meg a jegyzőket. *Wekerle* Sándor miniszterelnöknek az a szándéka, hogy mindjárt a Ház tisztikarának megválasztása után megismerteti a kormány teljes programját. Valószínűleg látszik azonban, hogy a miniszterelnök csak *csütörtökön*, a Ház bizottságainak megválasztása napján szólal föl.

— **Bajai közjegyzőhelyettes.** Dr. Kiss Péter, Bodrogi Gyula bajai kir. közjegyző veje, e hó 16-án a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát jó sikerrel letette. Dr. Kiss Péter, Bodrogi Gyula kir. közjegyző helyetteseként fog működni.

— **Épül a baja—bátaszéki híd.** Budapest-ről írják, *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter — hír szerint — már legközelebb kiírja a pályázatot azoknak a vasutaknak és hidaknak építésére, a melyek terve már elkészült. Első sorban a következő vasutak és hidak építését fogják kiadni: A székesvári vasutak Dévától Gyergyó-Szent-Miklósig terjedő részét, a *baja—bátaszéki hidat* a *meglévő vasutakhoz csatlakozó vonalakkal*, végül a komárom—érsekújvári vonalat két Duna-hiddal és egy Vág-hiddal.

— **Lökerti megnyitás.** A Bajai szállóövész társulat közhírré teszi, hogy a lövészkertet f. hó 20-án vasárnap megnyitják. Délután czéllövészet, este tánc. — A rendező közgyűlés f. hó 24-én délután 4 órakor tartatik meg.

— **A bajai színház építése** — mint egyik megyei lapban olvassuk — most már föltétlen biztosítva van. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a 200.000 koronát a közelebbi jövedelemből a kulturálap javára kizsáksítsák. A kormány kiadta a tervet Ambrozovics Lajos főispánnak, hogy személyesen győződjék meg arról, hogy a színház kijelölt helye, a Bátyán szálloda mostani istállóház vajjon megfelel-e a színház céljainak.

— **Az első Bajai Nőegyleti kisdudóv** f. hó 27-én d. u. 5 órakor a Sport helyiség nagy termében, a bajai szegény gyermekek felruházása javára tulipán-ünnepélyt rendez. Belépti díj 20 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadják. Az ünnepély műsora a következő: Megnyitó, előadók: Gáspár Erzs, Fuchs Ilona, Műri Erzs, Marosevits Ilonka. Magyar vagyok, előadja: Böthő Antal, Magyar zászló előadók: Hunyadi Feri, Klauer Miklós, Radó Lajos, Kis kertemben, előadja: Kovács Ilonka. A hazáról, előadók: Farkas Éva, Gáspár Margit, Gyurákovits Ilonka. Ki vagyok, előadja: Maskál Feri. Magyar Lobogó, előadók: Krausz Böske, Moder Anna. Befejező, Szietics Emma.

— **Csillagok találkozás.** Császárok, királyok, császárkirályi benfentesek találkozásairól mikor hasábkotak irunk tele, illő pár sorban megemlékezni magasan fölöttünk álló hatalmasságok összejöveteléről is. Hajdan istenségek gyanánt borult le előttük az emberiség, ma detronizáltak laknak a csendes égi mezőkön, szelid fényt sugározva a hálátlan föld éjszakájába. A *Vénuszról* meg a *Jupiterről* van szó, a legszebb, meg legnagyobb bolygó-csillagról, melyek közel egymás mellett járnak most az égbolton s május 11-én éjjel elődték egymást. A ritka szép égi tűneménynek, melyet a csillagászat nyelvén konjunkciónak neveznek, hajnali 4 óra volt pontos ideje. A Jupiter teljesen elfődte a Vénuszt egy pillanatra, aztán tovább haladt végtelen útján a világok óriása s elhagyta maga mögött a szerelem ezüstsín csillagát.

— **A bajai piac tisztasága.** Úgy látszik, hogy nekünk bajaiaknak jó időre le kell mondanunk arról, hogy célszerűen berendezett vásárcsarnokunk legyen. Pedig úgy a gazdasági, mint a közegészségügyi tekintetek nagyon is szükségessé tennék, hogy a vásárcsarnokban szerezhesse be a közönség a piácsi szükségleteit. Gazdaságilag ugyanis a kofák tulépásait lehetőleg mérsékelni az egyenletes verseny, a közegészségügyi tekintetek pedig még inkább szólnak amalett, hogy olyan helyen tartsák az árúkat, ahol azok felett az orvosi felügyelet könnyebben legyen gyakorolható. De ha már vásárcsarnokunk nincs, legalább a piacon foganatosítanának olyan intézkedéseket, melyek mellett a tisztasági követelmények legalább lehetőség szerint kielégítést nyernének. Főképp fontos most, a gyümölcsöszezon előtt megfelelő intézkedéseket tenni, mert itt legnagyobb a veszedelem, hogy a tisztátalanság által a közegészségügyi feltételek nagyon is figyelmen kívül hagyatnak. A mai rend szerint pl. a kosarakat a földre rakják, vagy a földre terített pokrócokra terítik ki az árúkat és bizony akárhányszor megessik, hogy az arra járó állatok, főképp a kutyák nagyon is tisztátalanná teszik azon élelmicikkeket, gyümölcsöket, melyeket aztán a vevő egész gyanutlanul fogyaszt el. Ilyen és hasonló dolgok egész sora teszi illuzóriussá a piac tisztasága céljából foganatosítandó intézkedéseket. Annyi rendet legalább lehetne tartani, hogy kötelezzenek minden adót, hogy padra vagy asztra helyezze árucikkeit. Vagy készítsenek a város, mint ez másutt sok helyen megvan, ilyen közös emelvényeket, melyeket piacok alkalmával az elárúsítók felhasználhatnak. Mindenképen megfontolandó lenne a piac valamilyen való rendezésének kérdése, mert hogy milyen káros a mai rendezetlenség, azt leginkább a nyári hónapok közegészségügyi statisztikája fogja megmutatni.

— **Szent Bürokrácia.** Szent Bürokráciának Magyarországon való uralkodásához ime egy adalék. A rendőrbiztos előtt megjelent egy görnyedt hátú, ősz hajú öreg bácsi:

— No, mi hozta ide Mikola bácsi? — kérdi a rendőrbiztos.

— Van egy kis bajom. Tetszik tudni, két hónapig betegem feküdtem odahaza s nem mehettem el a kis megyei nyugdíjaimért. Ma elmegyek; hát valami új fiatalember van ott, akit én nem ismerlek. Amikor megmondtam neki nevemet és nyugdíjja-

mat kértem, azt mondta, hozzak előbb a rendőrségtől bizonyítványt, hogy én Mikola János vagyok s hogy még élek. Mert ő arról értesült, hogy meghaltam.

A rendőrbiztos kiállította az öregről a bizonyítványt, hogy él.

Másnap megint csak megjelent Mikola a rendőrségen.

— No, mán megint mi a baj? Nem kapta meg a pénzt?

— Megkaptam, de csak erre a hónapra: a múlt hónapra nem adta ki a fiatal ur, mert nem volt bizonyítványom arról, hogy akkor is éltem.

— **Uj sport egyesület Baján.** Mult hó 1-én »Bajai Kerékpározók Egyesülete« néven új sportegylet alakult. Az egyesület célja úgy a kerékpár sport, mint az atletikai sport tűzése, terjesztése. Az egyesület alapszabályai értelmében — melyek a m. kir. Belügyminiszteriumhoz annak idején fel lettek terjesztve jóváhagyás végett — tagja lehet minden feddhetlen előlétegyén. Az évi tagsági díj az (1 korona beiratási díjon kívül) 3 korona, mi fél-évenkénti részletekben fizethető be. Az alapító tagok két félek, u. m.: a) A kik az évi 3 korona tagsági díjon kívül az egyesület alapítókéjé javára 20 koronát befizetnek. b) A kik egyszer s mindenkorra 100 korona alapítási díjat fizetnek. Az alapító tagok egyszersmind választmányi tagok is. Az egyesület elnöksége és tisztikara a következő: Elnök: Lázár Sámuel, alelnök: Nyilasi József, titkár: Farkas Ödön, jegyző: Szlama Sándor, pénztárnok: Tinusz Antal, ellenőrök: Kubatov Béla és Schulhof Gyula, művezető: Rózsa Dezső, helyettese: Farkas Ödön.

— **A »Bajai Kerékpározók Egyesülete«** 20-án vasárnap d. u. kedvező idő esetén *diszfelvonulást* rendez a város népebb utcáin, a melyre a nagyérdemű közönség figyelmét felhívja az egyesületi előjáróság. Indulás 4 órakor lesz az egyesületi helyiségéből (Ziech Henrik féle helyiség.) A diszfelvonulás befejezte után esti 8 órakor pedig tartja az egyesület III. vál. rendkívüli ülését, melynek főbb tárgya *virágkorsó versennyel* egybekötött júniális rendezésének, illetve megtartásának megbeszélése lesz.

— **Bajai esküdték.** Baja város területén lakó minden magyar honosságú férfi, akinek a törvény-szabta jogosultsága megvan, a folyó évre az esküdték alapjástromába való fölvétel végett f. hó 21., 22. és 23. napjain az összeíró bizottság előtt (a város háza tanácstermében) személyesen vagy meghatalmazott által is megjelenhetik.

— **Uj közjegyző Zomborban.** Zomborban ezeltét két közjegyző volt, de a második közjegyzői állást *Drescher* Ede halála után nem töltötték be. Most ezt a második zombori közjegyzői állást ismét betölti a kormány. Mint megbízott forrásból értesülünk, erre az állásra a zombori függetl. párt egyik kiváló, agilis tagját, *Pataj* Sándor dr. ügyvédet és publicistát szemelték ki.

— **A megyei hírlapirodalom köréből.** A *Zombor és Vidéke főszerkesztője dr. Csillag* Károly budapesti — azelőtt szabaddai — ügyvéd lett.

— **Bajai asztaltársaság a tulipánkertnek.** Gróf Teleky Arvéd, Ujvidék város képviselőjének kedves ötlete támadt itt Baján. Szerdán este nagyobb társaság volt együtt a Központi Szálloda kávéházában. Gróf Teleky társalgás közben gyűjtést rendezett a »Tulipánkert« javára. A gyűjtés 71 koronát eredményezett. A gyűjtéshez hozzájárultak: Gróf Teleky Arvéd, Pálffy Richárd miniszteri titkár, Bajay Péter, Mérő Ignác a zombori függetlenségi párt elnöke, Mayer József a Határőr szerkesztője, Ujvidékről, Mayer Nándor ujvidéki ügyvéd, Lederer Pál megyei aljegyző Zombor, Henneberg Sándor ügyvéd Zomborból, Jekelfalussy Lajos cs. kir. kamarás Rajk Aladár orsz. képviselő, dr. Fehér Lőrinc, Dr. Dimitrievics Vladimir ujvidéki főkapitány. Gróf Teleky adott ezenkívül a bajai pincérek asztaltársaságának jóteknycélra fordítandó 10 koronát.

— **A jánoshalmi templom kibővítése.** Több évi hosszas előkészület után, végre megtörténik a jánoshalmi róm. kath. templom kibővítése. A napokban érkezett meg a felsőbb egyházi hatóságoktól a tervezett jóváhagyás. Ha a kibővítést a tervezet szerint fogják végrehajtani, úgy az átalakítás után Jánoshalma közsege szinte páratlanul monumentális és díszes templomépülettel fog majd dicsekedhetni. Azonban a költségvetésben még körülbelül 30.000 koronára nincs meg a kellő fedezet. Ezt a hiányt különböző adományokból és a hívek áldozatkészségéből remélik beszerezhetni. Az adakozást dr. Boromissa Tivadar pápai prelat, — Jánoshalmának egykori plébánosa — nyitotta meg 2000 koronával. Hír szerint a patronátus (a kizsárlási uradalom) is 20.000 koronával fog hozzájárulni az építési költségekhez. Ez a hír annál nagyobb örömet keltett a közsege lakosságában, mert a patronátus eddig édes kevet törődött a lakosság lelki szükségleteivel.

— **A zombori pénzügyigazgatóság köréből.** A pénzügyminiszter *Kosztovics* József segédtitkárát foglales minőségben titkárrá, *Csernát* Aladár fogalmazót pedig segédtitkárrá nevezte ki. Mindkettőt a zombori pénzügyigazgatósághoz.

— **Telefon.** Stampfl Jenő fűszerkereskedő a közönség kényelmére telefont vezetett be. A telefon száma 81.

— **Miloszavlyevits Milán képviselő gyll-kosa.** Még élénk emlékezetben van az a bűnpör, mely *Ulrich* János szabaddai gazda ellen folyt, mert *Miloszavlyevits* Milán országgyűlési képviselőt állítólag azért, mert tönkretette őt, vasbotjával leütötte. Ulrichot az esküdtbírószág tizenöt évi fegyházra ítélte. A vádlott az ítélet ellen semmiféle panaszszal élt, melyet a Kuria második büntető tanácsa *Sebestyén* Mihály elnöklete alatt kedden tárgyalta. A Kuria a panaszt Tóth Gerő előadás alapján elutasította.

— **Felülfizetések.** Az állami tanítóképző-intézet által f. évi május hó 12-én az ifjuság önképző köre és segítőalapja javára rendezett ifjusági hangverseny alkalmával a következő jószívű adakozók egyeskedtek felülfizetni: Dr. Ambrozovics Lajos főispán ur öméltsósága 20 K. özv. Papp Györgyné 20 K. Wagner Antal 13 K. Spitzer Károly és fiai 10 K. Br. Podmanicky 5 K. Dr. Koller Imréné 5 K. Szabay Ferencné 5 K. P. Szutrély Lipót 10 K. Nadas Sándor 6 K. Kollár Agoston 5 K. Fisher Pál 5 K., Rosenfeld Henrik 4 K., Reich Vidor 4 K., Müller Józsefné 4 K., Vigyázó Vendel 4 K., Nievel Lajosné 4 K., Weisz Nándor 4 K., Dr. Makray László 4 K., Dr. Werner Adolf 3 K., Bodrogi Gyula 3 K., Würtz Pál 3 K., 2—2 koronát, Diamant Lajos, Heller Richárd, Dr. Dombi Márk, Csepka Teréz, Hegedüs József, Polgár Nándor, Amler Antal, N. N. Grigorievics Milutin, Tury Mátvás, Dr. Bernhart János, Drescher Lajos N. N. Pock Ernő, Dr. Telegdi Nándor, Köbling Antal, Éber Sándor, Goldschmidt Zsigmond, Scherk Lipót, Olácsi György. 1—1 Koronát. Dr. Walleshausen Gyula, Lukács Mihály, Dr. Brüst Lázár, Halász Imre, Vojnits Máté, Ujhelyi Rózi, Rolberg Adolf, Ackermann J. Király N., N. N. Nadas József, Klein Ferenc Összesen 193 K., A nemesen érző adományozók kegyes támogatásáért hálás köszönetet mond.

As igazgatóság.

— **Török A és Társa Budapest.** Ha körültekintünk a magyar kir. szabadalmazott osztály-sorsjáték fölarúsítói között, önkénytelenül a Török cég tűnik fel előttünk. Ezen bankház a legnagyobb osztálysorsjegy fölarúsítói és a legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba. Ez nem is csuda, mert e bankház a játszó közönség kegyét minden egyes sorsjátékban a legnagyobb mértékben meghódította. Azonkívül vevői hatalmas szerencsével játszanak. Például e bankház szerencsés vevői egyedül egy sorsjáték 6. osztályán a két legnagyobb főnyereményt és pedig a 600.000, 400.000 koronásat egy millió korona összegben nyerték, egy másikban pedig a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és számtalan egyéb nagy főnyereményt. Úgy, hogy rövid idő alatt 25 millió korona óriási összegget fizetett ki szerencsés vevőinek. Ennélfogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Tsa bankházát, melynek főüzlete Teréz-körut 46., fiokja Váci-körut 4, Múzeum-körut 11. alatt van, mindenkinél ajánljuk. A terv szerint az 1. osztály huzása már szerdán és pénteken, e hónap 23-án és 25-én lesz. A sorsjegyek árai: $\frac{1}{4}$ - 12 kor., $\frac{1}{2}$ - 6 kor., $\frac{1}{4}$ - 3 kor., $\frac{1}{8}$ - 1 kor. 50 fillér. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához, Budapest.

N y i l t t é r .*)

Dr. Walleshausen Gyula

volt bajai kórházi orvos

RENDEL { délelőtt 8—9-ig
délután 2—4-ig

Kossuth Lajos-utca 8. szám alatt.

Legjobb üdítő ital

**MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER**
természetes égvényes
SÁVANYUVIZ

A dugó égetése
Ize tiszta,
szénsava gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felharsítja

*) Az e rovatban közöltékekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Helyi zenei élet.

A bajai tanítóképző hangversenye.

Hosszu szünet után ismét megjelentek az állami tanítóképző meghívói, melyek a bajai közönséget a „Bárányszálló” termébe hívták, hogy meghallgassák a leendő tanítóknak, a nép nevelőinek zenei tudását, lássák, mily irányban fejlesztik a buzgó tanárok az ifjak zenei ízlését. Fölötte fontos ügy ez, ha figyelembe vesszük, hogy az új tanítói generációnak sokkal intenzívebb nevelő munkája van és lesz, mint volt a régieknek, hogy éppen a vegyes nemzetiségű ifjaktól látogatott bajai tanítóképző ifjai mily mértékben tanulják megismerni, megszeretni és megszeretni a magyar zenét, amelynek egyik hatalmas feladata, hogy magyar érzést keltsen ott is, ahol a születési és társadalmi viszonyok nem magyarok. Emlékezzünk csak vissza Mikszáth »A lohinai fű« című novellájára és meglátjuk, hogy milyen erős, kitörülhetetlen nyomokat hagy a tanító munkája a község lakosságán.

A bajai áll. tanítóképző munkáságával e téren is meg lehetünk elégedve. Az egész ternet megtöltö a közönség egyaránt meggyőződhetett a kitünő zenei nevelésről és az ifjak szorgalmáról. Bevezetésül Mozart »Titus« nyitányát játszotta el precizen az ifjusági zenekar, mely immár fuvós hangszerekkel is el van látva. Második számul Lányi Ernő »Régi nótá« című dalait énekelték igen szépen színezve. Schubert »Vonós négyes«-éből az első és utolsó tételt előkapták adni Gutson Dániel, Horváth Dezső, Brenninger Ede és Geiger József növendékek, de a sors nem akarta és a mű derekán elszakadt a hur. Nem lévén tartalék-hegedű, e szám előadását el kellett hagyni, ami igen sajnálható eset, mert elmaradtunk a legklasszikusabb zenei élvezettől. Egyébként abból, amit hallottunk, meggyőződünk, hogy az ifjak tehetséggel és szorgalommal iparkodtak megfelelni nehéz feladatuknak. A »Szerenád« című dalkeringőt Stojanovits-tól adta elő az ének és zenekar zongora kísérettel és nagy tetszést aratott vele. Utánna a Peer Gyut-Suite következet Grieg-től, melyet két zongorán Geiger József, Mousong Tódor, Penninger László és Weigle Oszkár növendékek meglepő összjátékkal mutattak be. A zajos tapsra bőségesen rászolgáltak. Ábrányi Emil »A savoyardfiú című bájos versét Zombory Gyula meleg érzéssel, meghatóan szavalta el. Ezután a férfi kar zongora kísérettel elénekelt Huber Károly »Őseink emléke« című szép művét igen lelkesen, szép előadással. A magán szólamot Gutson Dániel, a zongora kíséretet Geiger József látta el. Végül az egész zenekar a Rákóczy-indulót adta elő nagy lendülettel.

A közönség hálásan fogadta az ifjak előadását és zenei buzgalmutat azzal hálálta meg, hogy reggelig mulatott, táncolt az ifjakkal, akik e téren is megmutatták, hogy a beléjük helyezett bizalomnak megfelelnek. L.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

2902/1906. kap. szám.

Hirdetmény.

Baja város rendőrkapitányi hivatala, mint I-ső fokú iparhatóság által közhírré tétetik, hogy a városi zálogintézetben elzálogosított, s 1906 évi március végével lejár, de ki nem váltott, sem meg nem hosszabbított zálogtárgyak 1906. évi június hó 7-ik és a következő napjain d u. 2—5 óra közötti időben a vásártéri nagykaszárnya zálogházi helyiségében nyilvános árverésen eladatni fog.

Baja, 1906. május hó 14-én.

Scheibner Gyula
rendőrkapitány.

3241/tkv. 1906.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az önkéntes végrehajtási joghatályu árverést a bajai kir. járásbíróság 1905. O.40/11. számú megkeresése alapján Drescher Gáborné szül. Nikolics Berta hagyatékában az 1881. LX. t.-cikk 144. és következő §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbíróság területén lévő, a bajai 1085 számú betétben, I. 1—2 sorsszám felelérszben Drescher Gáborné sz. Nikolics Berta 1-1/6 részben Drescher Rezső, Drescher Lajos, Drescher Gyula, Drescher Béla, Drescher Mariska és 1-1/12 részben Drescher Pál és Drescher Erzsike kiskorúak nevével felvett 3457. és 3458. hrszámú belváros Kismészárszék utcai 133. számú ház, udvar és kertből áll ingatlanra 3648 K. kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Baján a telekkönyvi árverési helységben 1906 évi június hó 6-ik napjának délután 3 óráját kitűzi, amidőn a fentebb körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezők a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tagyék le.

A kir. tkvi hatóság Baja, 1906 március 28.

Major,
kir. járásbíró.

8493/1906. kig. szám.

Hirdetmény.

Baja th. város tanácsa az 55200/1903 számú belügyminiszteri szabályzat 116. §-ának rendelkezéséhez képest közhírré teszi, hogy a városi gyám-pénztár 1906. évi mérlege és mellékletei, úgy az árvaszék jelentése folyó évi május hó 20-tól június hó 5-ig bezárólag a közigazgatási kiadó hivatalban (városi székház 1 emelet 7. sz.) közszemlére kitétetek s ezen idő alatt azok az érdekeltek által betekintethetők.

Baja, 1906. évi május hó 15.

polgármester h.:
Erdélyi,
főjegyző.

Gáspár Ferenc

A föld körül

című **hat kötetes** művének
első és második kötete
folyó évi **májusban** fog
megjelenni, mely már most
előjegyezhető

havi 2 koronás
részletfizetés mellett is.

Megrendelések küldendők

Kollár A.

könyvkereskedéséhez

Baja.

2598/1906 kap. szám.

Hirdetmény.

A f. évi 2120/kapt. 1906. sz. a. közzététetett, hogy a közrendészeti szabályrendelet 14. §-a értelmében a ház- és illetve telektulajdonos a háza és illetve telke vonalán elfekvő járdát állandóan tisztántartani és száraz időben seprés előtt felöntözni tartozik. Azonban a két oldalon levő járda közötti utcarész, az ugynevezett kocsiut tisztántartása, a városi hatóság feladatát képezi.

Bár örvendetes a közönség azon ténykedése, hogy a kövezett kocsiut is sokfelé felsőpreti, azonban ezt száraz időben csakis felöntözés után teheti. A tapasztalat azt igazolja, hogy a kocsiut felsőprezését, elég helytelenül, akként eszközlik, hogy a járda szelétől azt a kocsiut középig seprik, hol a közlekedő kocsi a port felverik és így por lepi el az utcákat. Különösen tapasztalható ez oly utcákban, melyek nem egész szélességben vannak kövezve, s a nem kövezett rész seprése folytán a homok a kövezett kocsiutra seperetik. Ezen visszas állapot megszüntetése céljából felkérem a közönséget, hogy a kocsiutat száraz időben ha ezt önként tenni kívánja, csakis öntözés után akként söpresse, hogy a kocsiut közepétől a szememet úgy a járdáról, mint a kocsiutról a folyókába söpörtesse, hol csak ritkábban jár kocsi és így a por fölverése, addig is, míg a hatóság által elszállítatik, a lehető minimumra redukálódik.

Baja, 1906. május 2.

Scheibner Gyula
rendőrkapitány.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási **SICULIA** forrásvíz

a sós savanyuvizek királya.

Sziklarétegeken átfúrt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi. Kétly. Tauszk. Riegler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetesen alkalikus sós savanyuviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

STAMPFL JENŐ
fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller póttéka

egy régióknak bizonyult háziszér, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **közszévnél, csúznál és meghűléseknel** bedörzsolés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üvege: fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter özégjeggyel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapestben.**

Richter gyógyszerertára
az „Arany oroszánhoz”, Prágában,
Ellsabethstrasse 5 neu. Mindeu. piézéküldés.

Kronsteiner Károly

Cs. k. oszt. szab.

Magy. kir. szab.

Homlokzat-festékek

Viharmentes. Mészben oldható, épületek mázolására. 49 árnyalatban, kilója 24 fill.-től feljebb. 1 kiló elegendő 10 négyszögméternek kétszeri mázolására.

Főraktár: Wagenblatt és Henerári, festékkereskedésében BAJA.

Mosható mázolások

ugymint zománc, homlokzatfesték, száraz és lapidonfesték, pépnemű 50 árnyalatban, vízben mosható, egyszeri bevonásra fed, színét nem hagyja.

Költségar négyszögméterenkint 5 fill. Meglepő siker.

Kimerítő prospektusok és mintalapok ingyen és bérmentve.

A Franklin-Társulat kiadása.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei kilencedik sorozata

most jelent meg a következő kötetekkel:

Deák Ferenc munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Wlassics Gyula.

Magyar népdalok. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Mikes Kelemen törökországi levelei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erődi Béla.

Petőfi Sándor munkái I. és II. kötet. Kisebb költemények. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferenc.

A már előbb megjelent nyolc sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

Arany László munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kozma Andor.

Bajza József munkái Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferenc.

Balassa Bálint báró Zrínyi Miklós gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Széchy Károly.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Vadnai Károly.

Csokonai V. Mihály munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bánóczy József.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány I.

Eötvös József báró munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Voinovich Géza.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Ferenczi Zoltán.

Gyöngyösi István munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferenc.

Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Négyessy László.

Katona József és Teleki László gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Rákosi Jenő.

Kazinczy Ferenc műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.

Kemény Zsigmond báró munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai P.

Kisfaludy Károly munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.

Kisfaludy Sándor munkái. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferenc munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferenc.

Kuruc költészet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdélyi Pál.

Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát.

Pázmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Fraknói Vilmos.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda P.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Tompa Mihály munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Lévy József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődy S.

Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. V. és VI. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei 6 kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 kor. kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest, IV., Egyetem-u. 4.)

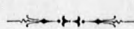

KOLLÁR A. BAJA

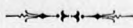
KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-, ÉS RAJSZERKERESKEDÉSE,

KÖNYVNYOMDÁJA ES KÖNYVKÖTÉSZETE,

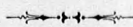

A »BAJAI HIRLAP« KIADÓHIVATALA.

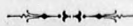
Mindennemű könyvnyomdai munkák, ugymint: könyvek, folyóiratok, bál- és lakodalmi meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek, számlák, levélpapírok, levélborítékok, körlevelek, gyászjelentések, árjegyzékek, falragaszok, stb. a legizlésebb és diszes kivitelben készítettnek.

Községi-, közigazgatási- és ügyvédi nyomtatványok nagy raktára.

Előfizetések bármely heti vagy napilapokra, valamint külföldi folyóiratokra az eredeti áron vétetnek fel.

Minden bárhol megjelent és hirdetett művek a boltiáron megszerezhetők.

Ugyszintén azok a legkedvezőbb részletfizetésre is szállíthatnak.

Bármilyen könyvnyomdai munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Hirdetések a Bajai Hirlap részére a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Legújabb szabadalom:

„L U X” acetylén készülékek

önálló kis telepeknél.

Kezelésnélküli, önműködő, vízbe eső rendszerű, teljesen veszélytelen fejlesztők.

Villamos berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak világítására és erőátvitelre. Specialitás: önálló kis telepek (electrogének).

Motorok: benzin-, gáz- stb-re. Üzembiztos, tartós és kevés kezelést igénylő legolcsóbb gépek.

Fejér és Schmidt, Budapest

Eötvös-tér 2.

Telefon 27.

Telefon 27.

Zongoratulajdonosok

b. figyelmébe.

Van szerencsém a tisztelt zongoratulajdonosokat értesíteni, hogy lakhelyemet áthelyeztem Özv. Bartsch Samuné házában, Ferenc-utca, mint

Zongora, orgona, pianinó, harmonium, harmonika stb. javító és hangoló.

Becsés pártfogásáért esedezve, maradok

tisztelettel

Novotny Sándor

zongora javító és hangoló.

— Munkám jóságáért felelősséget vállalok. —

Ügynöki iroda

Szegedi-ut 9. sz.

Spitzer János, Baja.

Lakása: Kigyó-utca 12. Belváros.

Kisebb-nagyobb birtokok és házak eladása,

vétele és bérbeadása közvetítetik.

Pénzkölcsön-közvetítés.

Földek parcellázása, eladása és bérbeadása elfogadtatik.

Szántó és Tsa

bankháza.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték az állam által engedélyezett főelárusítói

BUDAPEST.

Központ: Váci-utca 11., Régi posta-utca 10.

Ügynökök Magyarországon és a külföldön több mint ezer helyen.

XVIII. magy. kir. szab.

osztálysorsjáték.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

1 millió korona

Az I. oszt. nyeremény-huzás 1906. május hó 23-án és 25-én.

Az első osztály sorsjegyeinek árai:

Nyolcad Negyed	Fél	Egész
korona 1.50	3.—	6.— 12.—

A szerencse által különösen kedvelt főgyűjtődénkből sorsjegyek itt helyben is kaphatók:

Nagy Anna tőzsde gróf Zichy-tér 6.

Bayer Hermin postaépület.

Török, a szerencse kovácsa!

Felülmulhatatlan

az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat **600.000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 á **100.000**, 3 á **90.000**, 2 á **80.000**, 3 á **70.000**, 3 á **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezen kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**, **2.000**, **1.000**, **500** koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut.

és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett áll szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán megépi a terj a feleséget vagy az asszony az urat a neve mellett álló sorsjegy megvételé alatt egy főnyereményt. A véletlen nagy szerencset játszik az előtlen és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses valótlon fojtán a neve mellett számot találta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	24411
Adolár, Agnes	6814	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódön, Harcosz	20989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pal, Neszti	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Peter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	22715
Aliréd, Apollonia	24215	Ernő, Genováva	24363	Károly, Katalin	29334	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Poronc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Beria	28881	Friegyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klótila	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	Laszlo, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arpad, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamas, Sarolta	84769
Arthur, Bella	41794	Géza, Hermína	51398	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	85049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Tihamér, Theodora	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadár, Teréz	123503
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101939	Tobias, Terus	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123507	Vendel, Valéria	123508
Barnaabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123518	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
David, Eva	123517	István, Janka	8512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000**, 2 á **90.000**, 2 á **80.000**, 2 á **70.000**, 2 á **60.000**, 1 á **50.000**, 3 á **40.000**, 3 á **30.000**, 6 á **25.000**, 9 á **20.000**, 13 á **15.000**, 44 á **10.000**, korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —'75, vagy K. 1'50 $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1'50, vagy 3 kor.

$\frac{1}{2}$ " " " 3'— " " 6'— $\frac{1}{1}$ " " " 6'— " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak és az I. osztály **huzása** már **május hó 23-án** kezdetét veszi.

Török A. és Tsa

Sürgöncím: Törökék, Budapest.

bankháza, BUDAPESTEN.

Sürgöncím: Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruadnk osztálysorsjáték-üzletei: Központ: **Teréz-körut 46/a.**

I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.**